

AKTUALIZAČNÝ LIST
PAMIATKOVÉHO OBJEKTU

Mesto : Nitrianska Blatnica
Katastrálne územie : Nitrianska Blatnica
Okres : Topoľčany
Unifikovaný názov PO : Bašta
Bližšie určenie : 4 - boká
Č.ÚZPF : 210/3
Adresa : Nitrianska Blatnica č.4
Stará adresa :
Parcelné číslo : 232/1
Zaužívaný názov PO : Kaplka Leonhardiovcov

Situovanie :

Objekt je situovaný v areály parku, severozápadným smerom od kaštiela. Vstup do objektu je po východnej strane chodníka, vedúceho od vstupnej brány oplotenia, popri východnej fasáde kaštiela do parku.

Stavebno-historický vývoj :

Objekt tvoril pôvodne súčasť opevňovacieho systému stredovekého kaštiela. Doba vzniku opevnenia nie je zdokumentovaná. V **r.1330 sa** v metácií chotára obce Sarfew **spomína "terra Castrí"**, miesto pevnosti, tvrdze, polohu sa však nepodarilo určiť. V **15.stor.** stál v obci opevnený, **hradný kaštieľ**, či tieto dva objekty spolu stavebne súvisia nie je zdokladované.

Areál kaštiela, ktorý výrazne dešifruje mapa z roku 1865, je historický starší. Pravdepodobne sa viaže k hradnému kaštieľu s **15.storočia**. Na mape je juhozápadne od kaštiela zakreslený objekt tvaru gréckeho kríža, ktorý mohol byť skleníkom alebo starším záhradným objektom. Kaštieľ a dva väčšie objekty pred jeho južnou fasádou boli obklopené pravidelným múrom so štyrmi štvorcovými baštami v rohoch. Základná kompozícia areálu budov je logická a koncepčná. Pozdĺž hlavnej osi ukončenej kaštieľom sú komponované dve nádvorcia ohraničené budovami. Perspektívny účinok je gradovaný rozdielnou veľkosťou nádvorí, budov a miernym svahom. Severovýchodná bašta a múr v celom svojom rozsahu boli zbúrané pravdepodobne v poslednej štvrtine 19.stor., v období založenia parku. V posledných rokoch 20.stor. bola od areálu oddelená južná časť - dva hospodárske dvory a dve väčšie spomínané budovy pred južnou fasádou kaštiela, ktoré prešli komplexnou prestavbou. Z opevnenia ostal zachovaná **severozápadná bašta**, ktorý bol začiatkom 19.storočia upravený **ako pohrebna kaplnka Leonhardiovcov**.

Stavebno-historická charakteristika :

Dispozícia : Stredoveká bašta je prízemný, jednopriestorový podpivničený objekt.

Suterén : je prístupný rebríkom cez otvor v podlahe prízemia. Tvoria ho tri vedľa seba radené priestory, pričom stredný je zahĺbený do zeme. Podlahy a rovné stropy sú betónové.

1.nadzemné podlažie : je jednopriestorové, prístupné z východnej fasády. Na západnej stene sú dva okenné otvory so segmentovým záklenkom s interiéru a rovným ukončením s exteriéru, všetky štyri ostenia sú zošíkmené. Podlahy sú kamenné, o obdĺžnikovým otvorom v strede. Strop je drevený trámový.

Krov / strecha : Konštrukciu krovu tvorí väznicová sústava. Stanová strecha je pokrytá pálenou škridlou - bobrovkou. Vo vrchole strechy je kovová guľa s krížom.

Fasády : sú horizontálne členené rímsou polkruhového prierezu, prebiehajúcou stredou fasád. Pod strechou sa zachovali konzoly

žlabov tvaru „S“.

Západná, vstupná fasáda má osovo situovaný vstup obdĺžnikového tvaru, lemovaný kamenným ostentím. Výplň tvoria dvojkrídlové, plné drevené, trojkazetové dnuotváravé dvere.

Južná fasáda je nečlenená.

Východná je 2-osová, s okennými otvormi štvorcového tvaru, bez výplne. V kamennou ostentí je vsadená prevliekaná kovová mreža.

Severná, má pás rímsy rozdelený na dve časti, pričom na východnej polovici fasády je rímsa osadená nižšie ako na západnej časti fasády.

Stavebno-technický stav objektu je narušený následkom zatekania do interiéru kaštieľa cez strechu.

Špecifikácia pamiatkových hodnôt :

Predmet ochrany : samotné hmotovo-architektonické riešenie, materiálové a výtvarné riešenie.

Architektonicko výtvarné prvky : kamenné ostentia otvorov.

Remeselno-umelecké prvky: kovové mreže okien.

Archeológia : priamo k pamiatke neexistujú archeologické pramene.

Zhodnotenie významu : V jadre je objekt intaktne zachovaný po úprave zo začiatku 19.stor. Objekt dokladuje vývoj sídla a kaštieľa.

Literatúra :

- Kaštiele po dvadsiatich rokoch : Jana Šulcová : Pamiatky a múzea, č.6 : 1979 : str. 25-26

Dokumentácia :

- Nitrianska Blatnica, kaštieľ s areálom, historicko-architektonický výskum a špecifikácia odborného ošetrovania slohových prvkov : KÚŠPSaOP, PhDr. Šulcová Jana : Bratislava, jún 1986 : archív KPÚ Nitra, prac. Topoľčany : č.sig. T 90

Fotodokumentácia :

- východná fasáda : foto Bielik Ivan : č.neg. : ÚA-PÚ SR

Spracoval : Ing.arch.Gažiová

Archeológia : Mgr. Bisták Peter

Dátum : 04/2001

Oprava : Ing.arch. Gažiová Eva

REKONŠTRUKCIA STREDOVEKEJ BAŠTY V NITRIANSKEJ BLATNICI, P.Č. 232/1

SÚHRNNÁ SPRÁVA O ZÁMERE REKONŠTRUKCIE.

Názov stavby : **Rekonštrukcia stredovekej bašty v Nitrianskej Blatnici, p.č.232/1**

Stavebník : **Obec Nitrianska Blatnica 6, 956 05**

Zodp.projektant stavby : **Ing. Šparcová Zuzana**

Miesto stavby : **Nitrianska Blatnica**

Okres : **Topoľčany**

Katastrálne územie : **Nitrianska Blatnica**

1. Zdôvodnenie rekonštrukcie.

So zámerom obnovy národnej kultúrnej pamiatky – park v Nitrianskej Blatnici je aj obnova a prevádzkovanie nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky stredovekej bašty. Na základe investičného zámeru investora – Obec Nitrianska Blatnica o prevádzkovaní objektu ako časti historického dedičstva, je potrebná rekonštrukcia a stavebné úpravy existujúceho objektu a priestorov pre potreby nového využitia – muzeálne účely. Podmienkou rekonštrukcie je splnenie všetkých príslušných noriem a predpisov, ako aj splnenie podmienok na základe rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu v Nitre, pracovisko Topoľčany, vydaného dňa 29.10.2007 v Nitre. S ohľadom na vek stavby, historickú hodnotu a rozsah stavebných prác je potrebné časť stavebných postupov a prác riešiť priebežne, počas výstavby. Preto je potrebná stála spolupráca medzi investorom, projektantom, realizátorom a príslušnými orgánmi a inštitúciami, vyjadrujúcimi sa k rekonštrukcii predmetnej stavby.

2. Podklady

Pre vypracovanie projektovej dokumentácie v stupni dokumentácia pre územné rozhodnutie a realizačná dokumentácia budú použité nasledovné podklady:

- investičný zámer investora,
- vlastné zameranie objektu,
- platné normy a súvisiace predpisy,
- rozhodnutie Krajského pamiatkového úradu v Nitre, pracovisko Topoľčany, zo dňa 29.10.2007
- súvisiace vyjadrenia,
- statické posúdenie objektu,
- pri realizácii prác je potrebné zosúladiť a kontrolovať búracie a stavebné práce !!!

3. Rozsah projektu

Realizačná dokumentácia rekonštrukcie stredovekej bašty rieši obnovu národnej kultúrnej Pamiatky a vytvorenie vhodného priestoru pre muzeálne účely
V rámci stavebných úprav objektu sa budú sanovať poruchy objektu, ktoré negatívne pôsobia na Objekt ako celok:

- 1./ sanácia zavlhnutého muriva – potrebné prizvať špecialistu na sanácie historických budov a uskutočniť laboratórny rozbor muriva na obsah soli a vlhkosti – návrh sanácie bude uvedený po vyjadrení špecialistu do stavebného denníka, alebo v realizačnom stupni projektovej dokumentácie
- 2./ úprava nivelety kamennej podlahy, s posúdením na zemnú vlhkosť – potreba návrhu odvetranej Podlahy na základe posúdenia špecialistom
- 3./ podmáčanie podložia základových konštrukcií dažďovými vodami (nefunkčné odvodnenie strechy budovy a okolitého terénu)
- 4./ trhlina po výške obvodovej steny z juhovýchodnej strany (statické posúdenie a návrh sanácie),
- 5./ výmena poškodených prvkov dreveného trámového stropu a lokálne zosilnenie stropu pod nosnými časťami krovu
- 6./ výmena poškodených prvkov dreveného krovu bez zmeny sklonu a výšky hrebeňa
- 7./ výmena strešnej krytiny a oplechovania, dažďových rýn a zvodov
- 8./ sanácia trhlín a omietky fasády
- 9./ výmena okenných a dverných výplní, vrátane historického kovania a okenných a dverných mreží
- 10./ prípojka NN a vnútorná elektroinštalácia, vrátane možnosti elektrického vykurovania objektu (temperovania)
- 11./ zabezpečenie a ochrana objektu a vnútorného vybavenia

4. Účel objektu

Po kompletnej stavebnej a historickej obnove bude objekt stredovekej bašty ako súčasť

umiestnenie stálej expozície historických dokumentov a predmetov z Nitrianskej Blatnice a okolia.

5. Charakteristické ukazovatele

Zastavaná plocha: 72m²
Obostavaný priestor: 414m³

6.Náklady na rekonštrukciu

Predpokladané náklady na rekonštrukciu stredovekej bašty sú určené na základe investičného zámeru a charakteristických ukazovateľov objektu.

6.1. náklady na spracovanie projektovej dokumentácie v rozsahu :

- 1./ Zameranie a projektová dokumentácia skutkového stavu
  - 2./ Projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie
  - 3./ Realizačná dokumentácia
-